

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА
АРХІТЕКТУРИ»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ДВНЗ «Придніпровська
державна академія будівництва та архітектури»
протокол № 9 від «26» березня 2019 року

Голова вченої ради ДВНЗ ПДАБА, Ректор

_____ М. В. Савицький

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ЕКОЛОГІЯ»

СВО ПДАБА 101 6 – 2019

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	10 – ПРИРОДНИЧІ НАУКИ
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	101 – ЕКОЛОГІЯ
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ПЕРШИЙ (БАКАЛАВРСЬКИЙ) РІВЕНЬ
ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ	БАКАЛАВР

ПЕРЕДМОВА

РОЗРОБЛЕНО робочою групою у складі:

Шматков Григорій Григорович – д. б. н., професор, завідувач кафедри екології та охорони навколишнього середовища

Яковишина Тетяна Федорівна – к. с-г. н., доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища

Тимошенко Олена Анатоліївна – к. т. н., доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища

Гільов Володимир Володимирович – к. т. н., доцент кафедри екології та охорони навколишнього середовища

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Вченої ради ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» «26» березня 2019 р., протокол № 9.

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ (ТЕЗАУРУС)

Атестація – це встановлення відповідності засвоєних здобувачами вищої освіти рівня та обсягу знань, умінь, інших компетентностей вимогам освітньої програми.

Галузь знань – основна предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей, за якими здійснюється професійна підготовка.

Дескриптори Національної рамки кваліфікацій

- **автономність і відповідальність** – здатність самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі і проблеми та відповідати за результати своєї діяльності;

- **знання** – осмислена та засвоєна суб'єктом наукова інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (фактологічні) і теоретичні (концептуальні, методологічні);

- **комунікація** – взаємозв'язок суб'єктів з метою передавання інформації, узгодження дій, спільної діяльності;

- **уміння** – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання задач і проблем. Уміння поділяються на когнітивні (інтелектуально-творчі) та практичні (на основі майстерності з використанням методів, матеріалів, інструкцій та інструментів).

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС.

Кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання).

Кваліфікації за обсягом класифікуються на повні та часткові, за змістом - на освітні та професійні.

Кваліфікація вважається повною в разі здобуття особою повного переліку компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Кваліфікація вважається частковою в разі здобуття особою частини компетентностей відповідного рівня Національної рамки кваліфікацій, що визначені відповідним стандартом.

Кваліфікація освітня – це визнана закладом вищої освіти та засвідчена відповідним документом про освіту сукупність встановлених стандартом вищої освіти та здобутих особою результатів навчання (компетентностей).

Кваліфікація професійна – це визнана кваліфікаційним центром, суб'єктом освітньої діяльності (зокрема, закладом вищої освіти), іншим уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей (результатів навчання), що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність.

Кваліфікаційна робота — це вид підсумкової атестації, що може передбачатись на завершальному етапі здобуття певного рівня вищої освіти для встановлення відповідності набутих здобувачами результатів навчання (компетентностей) вимогам

стандартів вищої освіти. Форми кваліфікаційної роботи включають (не обмежуючись зазначеним): дипломну роботу, дисертаційне дослідження, публічну демонстрацію (захист), сукупність наукових статей, комбінацію різних форм вище зазначеного тощо.

Кваліфікаційний рівень – структурна одиниця Національної рамки кваліфікацій, що визначається певною сукупністю компетентностей, які є типовими для кваліфікацій даного рівня.

Компетентність – динамічна комбінація знань, вмінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, яка визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

- **Інтегральна компетентність** – узагальнений опис кваліфікаційного рівня, який виражає основні компетентнісні характеристики рівня щодо навчання та/або професійної діяльності.

- **Загальні компетентності** – універсальні компетентності, що не залежать від предметної області, але важливі для успішної подальшої професійної та соціальної діяльності здобувача в різних галузях та для його особистісного розвитку.

- **Спеціальні (фахові, предметні) компетентності** – компетентності, що залежать від предметної області, та є важливими для успішної професійної діяльності за певною спеціальністю.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Національна рамка кваліфікацій – це системний і структурований за компетентностями опис кваліфікаційних рівнів.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова чи освітньо-творча) програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Результати навчання (програмні) – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів.

Спеціалізація – складова спеціальності, що визначається закладом вищої освіти та передбачає профільну спеціалізовану освітню програму підготовки здобувачів вищої та післядипломної освіти.

Якість вищої освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

I. Вступ

Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітньо-професійну програму за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти зі спеціальності 101 «Екологія» розроблено на підставі наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» № 1076 від 04.10.2018 р.

Освітньо-професійна програма використовується під час:

- ◆ акредитації освітньо-професійної програми;
- ◆ складання навчальних планів та робочих навчальних планів;
- ◆ формування робочих програм навчальних дисциплін, практик, індивідуальних завдань;
- ◆ формування індивідуальних навчальних планів студентів;
- ◆ розроблення засобів діагностики якості вищої освіти;
- ◆ атестації здобувачів вищої освіти;
- ◆ визначення змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації;
- ◆ професійної орієнтації здобувачів фаху;
- ◆ зовнішнього контролю якості підготовки фахівців.

Користувачі освітньо-професійної програми:

- ◆ здобувачі вищої освіти, які навчаються в академії;
- ◆ науково-педагогічні працівники, які здійснюють підготовку фахівців за спеціальністю 101 «Екологія»;
- ◆ екзаменаційна комісія зі спеціальності 101 «Екологія»;
- ◆ приймальна комісія академії.

Освітньо-професійна програма поширюється на кафедри академії, які беруть участь у підготовці фахівців ступеня бакалавр за спеціальністю 101 «Екологія».

Позначення, що використовуються в освітньо-професійній програмі

НРК – Національна рамка кваліфікацій;

ІНТ – інтегральна компетентність;

К – компетентності: загальні та спеціальні (фахові, предметні);

ПР – програмні результати навчання;

ККР – комплексна контрольна робота;

РКР – ректорська контрольна робота;

ЗН – нормативні навчальні дисципліни циклу загальної підготовки;

ЗВ – варіативні навчальні дисципліни циклу загальної підготовки;

ПН – нормативні навчальні дисципліни циклу професійної підготовки;

ПВ – варіативні навчальні дисципліни циклу професійної підготовки;

КП – курсовий проект;

КР – курсова робота.

II. Загальна інформація

Офіційна назва освітньої програми	Екологія
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти	Бакалавр
Галузь знань	10 – «Природничі науки»
Спеціальність	101 – «Екологія»
Обмеження щодо форм навчання	Обмеження відсутні
Наявність акредитації	Первинна у 2020 році
Освітня кваліфікація	Бакалавр з екології
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – бакалавр Спеціальність – 101 «Екологія» Освітньо-професійна програма «Екологія»
Тип диплому	Одиничний
Термін навчання	3 роки 10 місяців
Обсяг кредитів ЄКТС	240 кредитів ЄКТС
Цикл/рівень	QF for ENEA – перший цикл, EQF for LLL – 6 рівень; НРК України – 7 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мета програми	
<p>Підготовка фахівців-екологів, які володіють комплексом знань, умінь та навичок у галузі екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування та здатні розв'язувати спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі екології. Забезпечити набуття студентами компетентностей, необхідних для продовження освіти та професійної діяльності.</p>	

III. Характеристика освітньо-професійної програми

Опис предметної області	<p>Об'єкт: структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.</p> <p>Ціль навчання: формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області. Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку. Застосування концепцій, теорій та наукових методів природничих наук для розв'язання</p>
--------------------------------	---

	<p>спеціалізованих задач та вирішення практичних екологічних проблем, які характеризуються комплексністю, невизначеністю умов.</p> <p>Методи, методики та технології. Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень; навичками науково-виробничої, проектної, організаційної та управлінської діяльності в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування.</p> <p>Інструменти та обладнання: обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.</p>
<p>Академічні права випускників</p>	<p>Можливість навчання за програмою другого (магістерського) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
<p>Фокус програми</p>	<p>Загальна програма: «Екологія». Акцент робиться на здобутті навичок та знань з екології, охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування, що передбачає визначену зайнятість та можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання: магістерські професійні та наукові програми.</p>
<p>Орієнтація програми</p>	<p>Програма освітньо-професійна; структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до вирішення сучасних екологічних проблем на локальному, регіональному та національному рівнях. Дисципліни та модулі програми засновані на теоретичних знаннях, які тісно пов'язані з практичними навичками. Програма дозволяє студентам набути необхідних навичок в галузі охорони навколишнього природного середовища та збалансованого природокористування.</p>
<p>Працевлаштування випускників</p>	<p>Діяльність у сфері екології та охорони навколишнього середовища.</p> <p>Адміністративна та управлінська діяльність в закладах державних, територіально-адміністративних систем та секторі екології.</p> <p>Посади згідно з класифікатором професій ДК003:2010</p> <p>Бакалавр екології (спеціалізація «Екологія») здатний виконувати професійну роботу за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010 (Класифікатор професій із змінами, затвердженими наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 30 листопада 2017 року № 1744):</p> <p>1238 Керівники проектів та програм;</p> <p>1494 Менеджери (управителі) екологічних систем;</p> <p>2211.2 Експерт з екології;</p> <p>2411.2 Екологічний аудитор;</p> <p>2419.3 Консультант (в апараті органів державної влади, виконкому);</p> <p>2442.2 Фахівець з управління природокористуванням;</p>

	<p>3211 Лаборант в галузі біологічних досліджень; 3212 Молодший фахівець в агрономії, лісовому, водному господарствах та природно-заповідній справі; 3439 Організатор природокористування.</p> <p>Місця працевлаштування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - виробничі підприємства усіх галузей промисловості, посада – спеціаліст-еколог та ін.; - органи державної влади та місцевого самоврядування, посада – еколог, спеціаліст та ін.; - консультативно-сервісні організації, що надають послуги екологічного спрямування (зокрема, проведення екологічних аудитів та оцінок впливу на довкілля; вимірювання якості води, ґрунтів та повітря, радіоактивності; аналіз стану навколишнього середовища та ін.), посади – спеціаліст, експерт та ін.; - науково-дослідні установи (зокрема, установи Національної академії наук та галузевих академій наук України), посади – лаборант, інженер та ін.; - міжнародні організації та проекти, посади – менеджер проектів, консультант та ін.; - державні природоохоронні установи, (установи природно-заповідного фонду, зоопарки, ботанічні сади та ін.), посади – спеціаліст, інженер та ін.; - громадські організації, посади – менеджер програм і проектів, консультант та ін.
Особливості програми	Поглиблена підготовка за блоком варіативних навчальних дисциплін

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері екології, охорони довкілля і збалансованого природокористування, що передбачає застосування основних теорій та методів наук про довкілля, які характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності	<p>К1. Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності.</p> <p>К2. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>К3. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>К4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>К5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>К6. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).</p> <p>К7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>К8. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>К9. Здатність працювати в команді.</p>

	<p>K10. Навички міжособистісної взаємодії.</p> <p>K11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>K12. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>K13. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності</p>	<p>K14. Знання та розуміння теоретичних основ екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p>K15. Здатність до критичного осмислення основних теорій, методів та принципів природничих наук.</p> <p>K16. Розуміння основних теоретичних положень, концепцій та принципів математичних та соціально-економічних наук.</p> <p>K17. Знання сучасних досягнень національного та міжнародного екологічного законодавства.</p> <p>K18. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.</p> <p>K19. Здатність до використання основних принципів та складових екологічного управління.</p> <p>K20. Здатність проводити екологічний моніторинг та оцінювати поточний стан навколишнього середовища.</p> <p>K21. Здатність обґрунтовувати необхідність та розробляти заходи, спрямовані на збереження ландшафтно-біологічного різноманіття та формування екологічної мережі.</p> <p>K22. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.</p> <p>K23. Здатність до використання сучасних інформаційних ресурсів для екологічних досліджень.</p> <p>K24. Здатність інформувати громадськість про стан екологічної безпеки та збалансованого природокористування.</p> <p>K25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.</p> <p>K26. Здатність до участі в управлінні природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p>

V. Нормативний зміст підготовки бакалавра, сформульований у термінах результатів навчання

Програмні результати навчання	<p>ПР1. Демонструвати розуміння основних принципів управління природоохоронними діями та/або екологічними проектами.</p> <p>ПР2. Розуміти основні екологічні закони, правила та принципи охорони довкілля та природокористування.</p> <p>ПР3. Розуміти основні концепції, теоретичні та практичні проблеми в галузі природничих наук, що необхідні для аналізу і прийняття рішень в сфері екології, охорони довкілля та оптимального природокористування.</p> <p>ПР4. Використовувати принципи управління, на яких базується система екологічної безпеки.</p> <p>ПР5. Знати концептуальні основи моніторингу та нормування антропогенного навантаження на довкілля.</p> <p>ПР6. Виявляти фактори, що визначають формування ландшафтно-біологічного різноманіття.</p> <p>ПР7. Розв'язувати проблеми у сфері захисту навколишнього середовища із застосуванням загальноприйнятих та/або стандартних підходів та міжнародного і вітчизняного досвіду.</p> <p>ПР8. Уміти проводити пошук інформації з використанням відповідних джерел для прийняття обґрунтованих рішень.</p> <p>ПР9. Демонструвати навички оцінювання непередбачуваних екологічних проблем і обдуманого вибору шляхів їх вирішення.</p> <p>ПР10. Уміти застосовувати програмні засоби, ГІС-технології та ресурси Інтернету для інформаційного забезпечення екологічних досліджень.</p> <p>ПР11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.</p> <p>ПР12. Брати участь у розробці та реалізації проектів, направлених на оптимальне управління та поводження з виробничими та муніципальними відходами.</p> <p>ПР13. Уміти формувати ефективні комунікаційні стратегії з метою донесення ідей, проблем, рішень та власного досвіду в сфері екології.</p> <p>ПР14. Уміти доносити результати діяльності до професійної аудиторії та широкого загалу, робити презентації та повідомлення.</p> <p>ПР15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.</p> <p>ПР16. Вибирати оптимальну стратегію проведення громадських слухань щодо проблем та формування територій природно-заповідного фонду та екологічної мережі.</p> <p>ПР17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.</p> <p>ПР18. Поєднувати навички самостійної та командної роботи задля отримання результату з акцентом на професійну сумлінність та відповідальність за прийняття рішень.</p> <p>ПР19. Підвищувати професійний рівень шляхом продовження освіти та самоосвіти.</p>
--------------------------------------	--

	<p>ПР20. Уміти формувати запити та визначати дії, що забезпечують виконання норм і вимог екологічного законодавства.</p> <p>ПР21. Уміти обирати оптимальні методи та інструментальні засоби для проведення досліджень, збору та обробки даних.</p> <p>ПР22. Брати участь у розробці проектів і практичних рекомендацій щодо збереження довкілля.</p> <p>ПР23. Демонструвати навички впровадження природоохоронних заходів та проектів.</p> <p>ПР24. Розуміти і реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ПР25. Зберігати та примножувати досягнення і цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.</p>
--	--

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота передбачає розв'язання складної спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми у сфері екології, охорони довкілля, збалансованого природокористування і сталого розвитку, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов, потребує застосування теоретичних положень і методів наук про довкілля.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути перевірена на плагіат.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.</p>

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<p>Визначається згідно з Стандартом ПДАБА ОД-02-17 «Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури», затверджений рішенням Вченої ради академії від 19.12.2017 р., протокол № 7.</p> <p>Принципи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відповідність європейським і національним стандартам якості вищої освіти; - автономія закладу вищої освіти, який відповідає за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти; - системний підхід, який передбачає управління якістю на всіх рівнях освітнього процесу;
---	---

	<ul style="list-style-type: none"> - здійснення моніторингу якості освіти; - залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості; - відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедури:</p> <ul style="list-style-type: none"> - удосконалення планування освітньої діяльності; - затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм; - підвищення якості підготовки контингенту здобувачів вищої освіти; - посилення кадрового потенціалу академії; - забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу та підтримки здобувачів вищої освіти; - розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом; - забезпечення публічності інформації про діяльність академії; <p>ння ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях викладачів та здобувачів вищої освіти.</p>
<p>Моніторинг та періодичний перегляд програм</p>	<p>Періодичний моніторинг, перегляд і оновлення освітніх програм гарантують відповідний рівень надання освітніх послуг, а також створюють сприятливе й ефективне освітнє середовище для здобувачів вищої освіти. Це передбачає оцінювання: змісту програми, гарантуючи відповідність програми сучасним вимогам; потреб суспільства, що змінюються; навчального навантаження здобувачів вищої освіти, їх досягнень і результатів завершення освітньої програми; ефективності процедур оцінювання студентів; очікувань, потреб і задоволеності здобувачів вищої освіти змістом та процесом навчання; навчального середовища відповідності меті і змісту програми; якості освітніх послуг для здобувачів вищої освіти. Програми переглядають і оновлюють після завершення повного циклу підготовки до початку нового навчального року.</p>
<p>Оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється під час проведення контрольних заходів. Контрольні заходи передбачають поточний і семестровий контроль.</p> <p>Завданням поточного контролю є перевірка розуміння і засвоєння певного матеріалу, вироблених навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, публічно чи письмово представляти певний матеріал тощо. Формами поточного контролю є: виконання індивідуальних завдань; виконання тестових завдань; виконання контрольних робіт, які виконуються в аудиторії або під час самостійної роботи; написання і захист рефератів; захист лабораторних робіт.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на відповідному освітньому рівні або на окремих його завершальних етапах. Підсумковий контроль включає семестровий контроль (екзамен, диференційований залік або залік з конкретної навчальної дисципліни) та атестацію студента.</p> <p>Семестровий контроль проводиться у формі семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом.</p> <p>Для здійснення поточного контролю успішності студентів ректоратом</p>

	<p>що семестрово проводяться ректорські контрольні роботи. Для здійснення контролю залишкових знань кожного семестру проводяться ККР.</p> <p>Навчальні дисципліни, з яких заплановано проведення ККР та РКР, та терміни проведення контрольних заходів визначаються робочим навчальним планом.</p> <p>Оцінювання результатів навчання студентів Академії проводиться методами, що відповідають специфіці конкретної навчальної дисципліни.</p> <p>Контроль успішності студента здійснюється за допомогою 100-бальної системи оцінювання з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Визначаються положенням згідно з Стандартом ПДАБА НП-01-18 «Положення про підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників», затверджений рішенням Вченої ради від 29.08.2018 р., протокол № 1. Система підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників будується на принципах: обов'язковості та періодичності проходження стажування і підвищення кваліфікації; прозорості процедур організації стажування та підвищення кваліфікації; моніторингу відповідності змісту програм підвищення кваліфікації задачам професійної діяльності; обов'язковості впровадження результатів підвищення кваліфікації в наукову та педагогічну діяльність; оприлюднення результатів стажування та підвищення кваліфікації.</p>
<p>Наявність не обхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Наявне кадрове, матеріально-технічне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення зі спеціальності відповідає вимогам діючих Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти та забезпечує реалізацію державних вимог до фахівця з вищою освітою.</p>
<p>Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом</p>	<p>З метою управління освітніми процесами розроблено ефективну політику в сфері інформаційного менеджменту та відповідну інтегровану інформаційну систему управління освітнім процесом. Дана система передбачає автоматизацію основних функцій управління освітнім процесом, зокрема: забезпечення проведення вступної компанії, планування та організація навчального процесу; доступ до навчальних ресурсів; обліку та аналізу успішності здобувачів вищої освіти; адміністрування основних та допоміжних процесів забезпечення освітньої діяльності; моніторинг дотримання стандартів якості. Для управління якістю освітньої діяльності в академії створена інформаційна система АСУ-ЗВО «СИГМА».</p>
<p>Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації</p>	<p>Інформація про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації розміщена на сайті ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» pgasa.dp.ua у відкритому доступі.</p>

Дотримання академічної доброчесності працівниками академії та здобувачами вищої освіти	Дотримання академічної доброчесності працівниками та здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до Кодексу академічної доброчесності ДВНЗ «Придніпровська державна академія будівництва та архітектури» ПЛПМ 0812-001:2018, затверджений рішенням Вченої ради академії від 05.07.2018 р., протокол № 14. Система забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу базується на таких принципах: дотримання загальноприйнятих принципів моралі; демонстрація поваги до Конституції і законів України і дотримання їхніх норм; повага до всіх учасників освітнього процесу незалежно від їхнього світогляду, соціального стану, релігійної та національної приналежності; дотримання норм законодавства про авторське право; посилення на джерела інформації у разі запозичень ідей, тверджень, відомостей; самостійне виконання індивідуальних завдань.
Система запобігання та виявлення академічного плагіату	Здійснюється перевірка на плагіат. http://www.plagtracker.com/ http://www.scanmyessay.com/ http://plagiarismdetector.net/ http://www.duplichecker.com/ http://www.hfhtrater.com/ http://plagiarisma.net/

VIII. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

8.1. Перелік компонент

№ з/п	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, практики, атестація)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю	Код компетенції
1. Дисципліни циклу загальної підготовки				
1.1. Нормативні навчальні дисципліни				
ЗН.01	Обчислювальна техніка з основами програмування	3	залік	ІНТ, К
ЗН.02	Історія та культура України	3	екзамен	ІНТ, К
ЗН.03	Фізика	4	екзамен	ІНТ, К
ЗН.04	Вища математика	8,5	екзамен залік	ІНТ, К
ЗН.05	Інформатика та системологія	4	екзамен	ІНТ, К
ЗН.06	Хімія з основами біогеохімії	5	екзамен	ІНТ, К
ЗН.07	Українська мова (за професійним спрямуванням)	5	екзамен залік	ІНТ, К
ЗН.08	Філософія	3,5	екзамен	ІНТ, К
ЗН.09	Аналітична хімія та санітарно-хімічний аналіз	4,5	екзамен	ІНТ, К
ЗН.10	Основи охорони праці та цивільного захисту	4	екзамен	ІНТ, К
ЗН.11	Іноземна мова (за професійним спрямуванням)	8	екзамен залік	ІНТ, К
1.2. Варіативні навчальні дисципліни				
ЗВ.1	Гуманітарний блок: Економічна теорія, Правознавство	3	залік	ІНТ, К

ЗВ.2	Гуманітарний блок: Політологія, Соціологія, Педагогіка, Психологія, Релігієзнавство	3	залік	ІНТ, К
2. Дисципліни циклу професійної підготовки				
2.1. Нормативні навчальні дисципліни				
ПН.01	Вступ до фаху	3	екзамен	ІНТ, К
ПН.02	Геологія з основами геоморфології	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.03	Топографія з основами картографії	3,5	залік	ІНТ, К
ПН.04	Біологія	5	екзамен	ІНТ, К
ПН.05	Гідрологія	3	залік	ІНТ, К
ПН.06	Метеорологія і кліматологія	4	екзамен	ІНТ, К
ПН.07	Загальна екологія та неоекологія	4,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.08	Фітомеліорація	4,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.09	Грунтознавство	4,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.10	Екотрофологія	3	залік	ІНТ, К
ПН.11	Екологія людини	3	залік	ІНТ, К
ПН.12	Економіка природокористування	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.13	Радіоекологія і радіобіологія	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.14	Фізика та хімія навколишнього середовища	4	залік	ІНТ, К
ПН.15	Природоохоронне законодавство та екологічне право	3	залік	ІНТ, К
ПН.16	Організація управління в природоохоронній діяльності	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.17	Містобудування, районне планування та екологія	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.18	Моніторинг довкілля	6	екзамен	ІНТ, К
ПН.19	Утилізація та рекуперація відходів	3	екзамен	ІНТ, К
ПН.20	Основи екологічної токсикології	3	залік	ІНТ, К
ПН.21	Якість та безпека життєдіяльності населення в міському середовищі	3	залік	ІНТ, К
ПН.22	Водопостачання, водовідведення та підвищення якості води	3	залік	ІНТ, К
ПН.23	Урбоекологія	3	екзамен	ІНТ, К
ПН.24	Нормування антропогенного навантаження на природне середовище	4,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.25	САПР та комп'ютерні технології	3	залік	ІНТ, К
ПН.26	Техноекологія	4,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.27	Моделювання та прогнозування стану довкілля	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПН.28	Заповідна справа	3,5	екзамен	ІНТ, К
2.2. Варіативні навчальні дисципліни Блок № 1				
ПВ.1.01	Біоекологічні аспекти геологічного середовища	3,5	залік	ІНТ, К
ПВ.1.02	Фізична і колоїдна хімія	4	екзамен	ІНТ, К
ПВ.1.03	Інженерна та комп'ютерна графіка	3	залік	ІНТ, К
ПВ.1.04	Архітектурне проектування та екологія	3	залік	ІНТ, К
ПВ.1.05	Виробництво будівельних матеріалів, виробів і конструкцій	4	залік	ІНТ, К
ПВ.1.06	Ландшафтна архітектура	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПВ.1.07	Рекультивация земель	3	залік	ІНТ, К

ПВ.1.08	Екологічні аспекти реконструкції, підготовки та благоустрою міського середовища	4	екзамен	ІНТ, К
ПВ.1.09	Оцінка впливу на довкілля	3,5	залік	ІНТ, К
ПВ.1.10	Системи опалення та якість атмосферного повітря	3,5	залік	ІНТ, К
ПВ.1.11.	Містобудівна акустика	4	екзамен	ІНТ, К
ПВ.1.12.	Стратегічна екологічна оцінка	3	екзамен	ІНТ, К
ПВ.1.13.	Екологічний інжиніринг в будівництві	3	залік	ІНТ, К
ПВ.1.14.	Ландшафтна екологія	3	екзамен	ІНТ, К
ПВ.1.15.	Біоценози урбанізованих територій	3	екзамен	ІНТ, К
ПВ.1.16.	Екологічна безпека	3	екзамен	ІНТ, К
Варіативні навчальні дисципліни Блок № 2				
ПВ.2.01	Екологічні аспекти лісового середовища	3,5	залік	ІНТ, К
ПВ.2.02	Органічна хімія	4	екзамен	ІНТ, К
ПВ.2.03	Тепломасопередача	3	залік	ІНТ, К
ПВ.2.04	Планування міст	3	залік	ІНТ, К
ПВ.2.05	Використання промислових відходів при виробництві будівельних матеріалів, виробів і конструкцій	4	залік	ІНТ, К
ПВ.2.06	Міські інженерні мережи	3,5	екзамен	ІНТ, К
ПВ.2.07	Рекультивация земель	3	залік	ІНТ, К
ПВ.2.08	Параметричне забруднення	4	екзамен	ІНТ, К
ПВ.2.09	Екологічне інспектування	3,5	залік	ІНТ, К
ПВ.2.10	Очищення газових викидів	3,5	залік	ІНТ, К
ПВ.2.11.	Інформаційні технології в екології	4	екзамен	ІНТ, К
ПВ.2.12.	Оцінка рівня екологічної безпеки	3	екзамен	ІНТ, К
ПВ.2.13.	Охорона довкілля при проектуванні та будівництві	3	залік	ІНТ, К
ПВ.2.14.	Геохімія	3	екзамен	ІНТ, К
ПВ.2.15.	Біотичні фактори міста	3	екзамен	ІНТ, К
ПВ.2.16.	Безпека територій та акваторій	3	екзамен	ІНТ, К
ІНШІ ВИДИ НАВЧАЛЬНОГО НАВАНТАЖЕННЯ				
	Ознайомча практика	6	залік	К
	Навчально-професійна практика	6	залік	К
	Виробнича практика	6	залік	К
	Кваліфікаційна робота	7	публічний захист	К

8.2. Структурно-логічна схема програми

Логічна послідовність вивчення компонент освітньо-професійної програми

Підготовка магістра з екології		
Цикл дисциплін загальної підготовки	Цикл дисциплін професійної підготовки	Цикл варіативних дисциплін
<i>Нормативні навчальні дисципліни</i>		<i>Блок №1</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ЗН.01 ▪ ЗН.02 ▪ ЗН.03 ▪ ЗН.04 ▪ ЗН.05 ▪ ЗН.06 ▪ ЗН.07 ▪ ЗН.08 ▪ ЗН.09 ▪ ЗН.10 ▪ ЗН.11 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ПН.01 ▪ ПН.02 ▪ ПН.03 ▪ ПН.04 ▪ ПН.05 ▪ ПН.06 ▪ ПН.07 ▪ ПН.08 ▪ ПН.09 ▪ ПН.10 ▪ ПН.11 ▪ ПН.12 ▪ ПН.13 ▪ ПН.14 ▪ ПН.15 ▪ ПН.16 ▪ ПН.17 ▪ ПН.18 ▪ ПН.19 ▪ ПН.20 ▪ ПН.21 ▪ ПН.22 ▪ ПН.23 ▪ ПН.24 ▪ ПН.25 ▪ ПН.26 ▪ ПН.27 ▪ ПН.28 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ПВ.1.01 ▪ ПВ.1.02 ▪ ПВ.1.03 ▪ ПВ.1.04 ▪ ПВ.1.05 ▪ ПВ.1.06 ▪ ПВ.1.07 ▪ ПВ.1.08 ▪ ПВ.1.09 ▪ ПВ.1.10 ▪ ПВ.1.11 ▪ ПВ.1.12 ▪ ПВ.1.13 ▪ ПВ.1.14 ▪ ПВ.1.15 ▪ ПВ.1.16
<i>Варіативні навчальні дисципліни</i>		<i>Блок №2</i>
<ul style="list-style-type: none"> ▪ ЗВ.01 ▪ ЗВ.02 		<ul style="list-style-type: none"> ▪ ПВ.2.01 ▪ ПВ.2.02 ▪ ПВ.2.03 ▪ ПВ.2.04 ▪ ПВ.2.05 ▪ ПВ.2.06 ▪ ПВ.2.07 ▪ ПВ.2.08 ▪ ПВ.2.09 ▪ ПВ.2.10 ▪ ПВ.2.11 ▪ ПВ.2.12 ▪ ПВ.2.13 ▪ ПВ.2.14 ▪ ПВ.2.15 ▪ ПВ.2.16
Практична підготовка		
Ознайомча практика	Набуття професійних навичок	
Навчально-професійна практика	Набуття професійних навичок	
Виробнича практика	Набуття професійних навичок	
Виробнича практика	Набуття професійних навичок	
Атестація		
Захист кваліфікаційної роботи		

8.3. Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою компетентностей дескрипторам НРК зі спеціальності 101 «Екологія»

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
К 1	+			
К 2		+		
К 3		+		
К 4		+	+	
К 5		+	+	
К 6			+	
К 7			+	+
К 8	+	+		
К 9			+	+
К 10			+	
К 11		+		+
К 12			+	+
К 13			+	+
Спеціальні (фахові) компетентності				
К 14	+			+
К 15	+			+
К 16	+	+		+
К 17		+		+
К 18	+	+		
К 19	+	+		
К 20	+	+		
К 21		+	+	
К 22		+		
К 23		+	+	
К 24			+	
К 25		+	+	
К 26	+	+	+	

8.4. Матриця відповідності визначених освітньо-професійною програмою результатів навчання та компетентностей зі спеціальності 101 «Екологія»

Програмні результати навчання	Компетентності		
	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності (номери)	Спеціальні (фахові) компетентності (номери)
ПР 1			К 19, К 26
ПР 2			К 15, К 16
ПР 3	+	К 1	К 14, К 15
ПР 4	+		К 18, К 19
ПР 5	+	К 8	К 20
ПР 6	+		К 21, К 26
ПР 7	+	К 3	К 17, К 25
ПР 8		К 2	К 23
ПР 9	+	К 3	К 16
ПР 10		К 2, К 5, К 8	К 23
ПР 11	+		К 18, К 20, К 22
ПР 12	+	К 11	К 18, К 19, К 22
ПР 13		К 6, К 9, К 10	К 24
ПР 14		К 4, К 5	К 23, К 24
ПР 15		К 7	К 25
ПР 16		К 6	К 21, К 24
ПР 17	+	К 7, К 11	
ПР 18		К 9, К 10	
ПР 19			К 14, К 15
ПР 20			К 16, К 17
ПР 21		К 8	К 20
ПР 22	+	К 6, К 7, К 9, К 10	К 26
ПР 23	+		К 21, К 22
ПР 24		К 12	
ПР 25		К 13	

ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ:

1. ESG – http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011 – <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-Г) 2013 – <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Закон «Про вищу освіту» - <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
5. Закон «Про освіту» - <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
6. Наказ Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 № 1648 «Про внесення змін до наказу Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 № 600.
7. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010.– К. : Видавництво «Соцінформ», 2010.
8. Національна рамка кваліфікацій – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
9. Перелік галузей знань і спеціальностей – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
10. Наказ Міністерства освіти і науки України від 04 жовтня 2018 р. № 1076 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 «Екологія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

завідувач кафедри,
доктор біологічних наук, професор _____ Шматков Григорій Григорович

кандидат сільськогосподарських наук,
доцент _____ Яковишина Тетяна Федорівна

кандидат технічних наук,
доцент _____ Тимошенко Олена Анатоліївна

кандидат технічних наук,
доцент _____ Гільов Володимир Володимирович